

2025-02-27

Jönköpings kommun
Stadsbyggnadsnämnden
551 89 JÖNKÖPING

Granskningsyttrande över Detaljplan för Kålgården 1:1 m.fl. Etapp 1

Dnr: Stbn/2024:240

Naturskyddsföreningen i Jönköping vill framföra följande synpunkter på förslaget till detaljplan:

Efter fyra år av huvudbry för att försöka tillmötesgå alla inkomna invändningar mot detaljplane-förslaget för Charaden 10 m.fl. väljer kommunen nu att ändå presentera ett omarbetat förslag till detaljplan i två etapper. Huvudsyftet är fortfarande att få till stånd en genomfartsgata för biltrafik, vilket har tydliggjorts genom att i den nya översiktsplanen peka ut John Bauersgatan som en viktig huvudgata för att sammanbinda stadsdelar. De många tillkommande utredningarna efter samråds-tiden bekräftar farhågorna om att genomförandet av planen riskerar att skapa nya problem.

Kommunens hållbarhetsarbete

Planförslaget står inte i samklang med kommunens prioriterade mål för hållbarhetsarbetet. Under rubriken Hållbara transporter finns målen "Kommunen ska arbeta för att underlätta och uppmuntra valet att resa hållbart." och "Trafikökningen i Jönköpings kommun ska ske med de hållbara färdmedlen gång, cykel- och kollektivtrafik. Dessa är norm i stads- och trafikplaneringen och ska ges förutsättningar att utvecklas för att biltrafiken inte ska öka i takt med befolkningstillväxten".

Kollektivtrafik

"Det instängda Kålgården" behöver en bättre kollektivtrafikförsörjning. Befolkningen har ökat med flera hundra invånare de senaste åren. Det lär bo minst 3 000 personer på Kålgården, och detaljplanen, etapp 1 tillför ännu fler. Det är uppseendeväckande att det inte finns en enda busshållplats på hela området! I planbeskrivningen anges närmsta bussförbindelse till Östra Strandgatan respektive Knektaparken. Sedan stomlinje 4 tillkommit verkar hållplatsen vid kulturhuset Spira fungera väl för dem som bor i de västligaste delarna av Kålgården, med ett gångavstånd på mindre än 400 meter. De kan komma till sjukhuset och har där möjlighet att också byta till annan linje.

För större delen av Kålgården finns ingen hållplats inom gångavstånd 400 meter, vilket också framgår av planbeskrivningen. Planförfattaren lever i villfarelsen att hållplatsen vid Knektaparken kan nyttjas, vilket är felaktigt då endast fjärrbussar stannar här. Resenärer måste ta sig över Odengatan till Östra torget eller Cigarren på Östra Storgatan för att hitta en busshållplats med de mest frekventerade linjerna till Asecs och sjukhuset. Den sträcka som på en karta tycks kort fågelvägen, blir oändligt mycket längre för den som måste vänta flera minuter vid en trafiksignal för att ta sig över Odengatan. Ett stort antal personer som i rusningstid trycker för "grön gubbe" medför ständiga stopp för biltrafiken.

Busshållplats

Det bästa alternativet för att förbättra situationen vore att låta en busslinje trafikera Kålgården med åtminstone en busshållplats på området. Föreningen föreslår Kålgårdsgatan/Nydalsgatan som en möjlighet. Det som förefaller enklast är att låta stomlinje 3 få denna nya sträckning från Tullports-rondellen till bussgatan utmed Östra Strandgatan. Tidsmässigt skulle det inte göra nämnvärd

skillnad, beroende på om man väljer att bygga en eller två busshållplatser längs gatan. Nackdelen skulle bli att bytespunkten Cigarren ersätts av bytespunkt Östra centrum, det blir längre till stadsbiblioteket och en och annan elev på Erik Dahlbergsgymnasiet skulle få korsa Odengatan i morgonrusningen.

Fördelarna blir så många fler med en eller två tillgängliga hållplatser inom gångavstånd under 400 meter, och möjlighet att ta sig med buss till den populära Kålgårdsparken. På sikt borde detta avlasta Odengatan med de 10 % biltrafik som anges vid genomförande av genomfartsgatan.

Placering av hållplatser

Av plankartan framgår att det finns gott om plats för busshållplatser i kvarteret Citronen, där den tidigare bensinmacken låg. Alternativt skulle Kålgårdsgatan utanför Nybergs fastigheter kunna nyttjas. Här borde grundbeskaffenheten vara tillräckligt bra för att bära bussar, eftersom gatan redan idag klarar billeveranser med trailer. Längre västerut behöver Kålgårdsgatan förmodligen en grundförstärkning. Ytterligare en hållplats skulle lämpligen placeras vid den nyare bebyggelsen på torget i korsningen med Västra Holmgatan. Här finns också en närbelägen gångtunnel under Odengatan.

Slutligen är det föreningens mening att kommunens dialog med Länstrafiken om kollektivtrafiken behöver vitaliseras. Det är trist att återkommande få påpekat att Jönköpings kommun inte har rådighet i frågan. Håpnadsväckande att Länstrafiken gör bedömningen att det saknas tillräckligt underlag för kollektivtrafik i området. Nu har det gått fyra år sedan samrådsskedet om detaljplanen, och flera hundra människor har tillkommit genom ny bebyggelse. Om planförslaget redan för fyra år sedan skapade goda förutsättningar för kollektivtrafiken, enligt planförfattaren, är det dags för Länstrafiken att göra en ny bedömning, och för kommunen att utöka sina investeringar med nya busshållplatser.

För Naturskyddsföreningen i Jönköping

Anna-Karin Holmér
ordförande

Pia Larsson
kontaktperson planfrågor